

Optimallaşdyrmagyň usullary dersi näme?

Bilmeli ýönekeý soraglar:

1. **Optimallaşdyrmagyň usullary dersi nämäni öwredýär?** Bu matematikanyň bir bölümi bolup, durmuşda duş gelýän dürli meseleleriň matematiki modellerini gurup optimal çözüwlerini tapmaklygyň usullaryny öwredýär.
2. **Model diýip nämä aýdylýar?** Obýektleriň häsiýetlerini we olaryň arabaglanşyklaryny öwreniji tarapyndan dürli usullarda (grafik, formula, maket we.ş.m) beýan edilmegine **model** diýilýär.
3. **Modelirlmek näme?** Modelleri gurmaklyga we olary öwrenmeklige modelirlmek diýilýär.
4. **Öwrenmekligiň obýekti näme?** Ahyrky maksada ýetmek üçin bir ýa-da birnäçe ulgamyň elementleri tarapyndan amala aşyrylýan käbir prosese aýdylýar.
5. **Matematiki optimallaşdyrmak näme?** Matematiki optimizasiýa käbir ölçegler ýa-da belle bir kriterýalar esasynda iň gowy elementi ýa-da iň amatly (optimal) çözüwi saýlamakdyr.
6. **Optimallyk kriterisi**-bu ykdysady manysy bar bolan käbir görkeziji
7. **Maksat funksiýa**-modeliň faktorlaryny matematiki dilde baglanşdyrýar. Maksat funksiýasyna mazmuny diňe optimallyk kriterisi berip bilýär.
8. **Çäklendirmeler ulgamy**-obýektiň esasy içerki we daşarky häsiýetlerini göz önünde tutýar.
9. **Arabaglanyşyk deňlemeleri**-çäklendirmeler ulgamynyň matematiki görnüşi
10. **Matematiki modeliň çözüwi**-näbellileriň arabaglanyşyk deňlemelerini kanagatlandyran bahalaryň köplügi.

11. **Optimal çözüw**-maksat funksiýasynyň modelde talap edilýän maksimal ýa-da minimal bahasyny beýan edýän çözüw.
12. **Çyzykly programmirlemek näme?** Matematikanyň näbellileriň arasyndaky baglanyşyklar we maksat funksiýasy çyzykly funksiýa bolanda ekstremum tapmak meselesi bilen iş salyşylýan bölümine çyzykly programmirlemek diýilýär.
13. **Çyzykly funksiýa**-bu funksiýada baglansyksyz üýtgeýän ululygyň derejesi bire deň bolmaly.
14. **Ulag meselesi**-bu ugradyjy nokatdan sarp ediji nokatlara ýük daşamaklygyň iň az çykdaýjy meýilnamasyny tapmak meselesi.